

Vastaanottajat:

Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskukset
Liikenneviraston radanpidon aluepäälliköt

Säädösperusta

Maantielaki 42, 52, 52a, 52b, 101 §§

Tieliikennelaki 56 §

Ratalaki 36 §

Järjestyslaki 6 §

Liikenneministeriön päätös

liikenteen ohjauslaitteista 4 §

Liikenne- ja viestintäministeriön

asetus 65/2011 näkemäalueista

Liikenneviraston määräys tienvarsi-
mainonnasta ja -ilmoittelusta

Korvaa

Liikenneviraston ohje LIVI/758/05.00/2015

Kohdistuvuus

Liikennevirasto, ELY -keskukset

Voimassa

17.2.2017 - toistaiseksi

Asiasanat

Ulkomainonta, tienvarsimainonta, vaalimainonta

Ohje vaalimainosten sijoittamisesta liikenneväylien varsille

Ohjeen muutokset perustuvat pääosin vuonna 2016 voimaan tulleen maantielain muutoksen ja sen nojalla annetun Liikenneviraston määräyksen sisältöön. Lisäksi on huomioitu vuoden 2015 eduskuntavaalien ja aiempien vaalien yhteydessä saatuja kokemuksia. Muutokset koskevat erityisesti mainosten etäisyyksiä risteyksistä ja liikennemerkeistä.

Johtaja

Markku Nummelin

Liikenteen ohjauksen
asiantuntija

Jukka Hopeavuori

Tiedoksi:

Suomen rekisteröidyt puolueet

Lisätietoja:

Jukka Hopeavuori
Liikennevirasto

Tuomas Österman
Liikennevirasto

Ohje on sähköisesti allekirjoitettu, merkinnät tästä viimeisellä sivulla.

Ohje

2 (6)

17.2.2017

LIVI/625/05.00/2017

Puh. 0295 34 3047

Puh. 029 534 3630

Yleistä

Vaaleja koskevalla ulkomainoksella voi olla tärkeä merkitys vaalityössä. Maantielain tilapäistä ilmoittelua koskevan pykälän mukaan vaaleja koskevat ilmoitukset, joista ei tarvitse ilmoittaa erikseen tieviranomaiselle, saa asettaa tämän ohjeen sisältöä noudattaen paikalleen aikaisintaan yhtä kuukautta ennen asianomaista tilaisuutta (varsinainen vaalipäivä) ja ne on poistettava viimeistään viikon kuluttua siitä, kun tilaisuus on pidetty.

Liikennevirasto ohjeistaa vaalimainontaa tilapäisillä ilmoituksilla maanteiden varsilla ja asemakaava-alueiden ulkopuolella, missä paikalliset elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset (ELY -keskus) toimivat valvovana viranomaisena. Tätä koskeva osa on Liikenneviraston määräyksen luvussa kolme. Ohjeistuksen ja asiasta annetun määräyksen lähtökohtana on varmistaa, että mainonta ei vaaranna liikenneturvallisuutta. Mainosten asettamisen ja huoltamisen tulee myös tapahtua turvallisuutta vaarantamatta. Liikenneviraston määräys löytyy esim. tästä:

<http://www.finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/456001/42626>

Vaalimainosten sijoittamiseen asemakaava-alueilla tulee hankkia rakennusvalvontaviranomaisen lupa. Koska kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta järjestää vaalimainontaa, on vaalimainontakäytäntö perustunut kuntien keskusjärjestöjen suositukseen ja sitä ovat kunnat noudattaneet 1970 -luvulta lähtien. Suomen Kuntaliitto on suosittanut vaalien ulkomainonnan aloittamista niillä alueilla, jotka ovat kunnan hallinnassa ja määräysvallassa (esim. torit ja kadut) viikkoa ennen ennakkoäänestyksen aloittamista.

Sähköistyvän median maailmassa vaaleja koskeva ulkomainonta voidaan käsittää perinteenä, jolla on edelleen tiettyä tiedotusarvoa. Äänestäjät ovat tottuneet siihen, että vaalien yhteydessä käytetään tällaista mainontaa. Maantielain mukaan mainos ja ilmoitus on laadittava ja sijoitettava siten, että se sopeutuu mahdollisimman hyvin ympäristöön. Ympäristöllä tarkoitetaan luonnonympäristöä, rakennettua ympäristöä ja liikenneympäristöä. Tienpitäjän tavoite on varmistaa, että vaalimainonta tapahtuu liikenneturvallisuutta vaarantamatta.

1 Sijoituspaikan valinta

Mainosten tulee sopeutua mahdollisimman hyvin liikenneympäristöön. Vaalimainokset saa sijoittaa maanteiden varrelle siten, ettei niistä ole haittaa tienpidolle tai liikenneturvallisuudelle. On suositeltavaa, että vaalimainonta maanteiden osalta rajoitettaisiin taajamiin ja niiden välittömään läheisyyteen. Sopivia sijoituspaikkoja ovat esimerkiksi

jalankulku- ja pyöräilyliikenteen väylien varret sekä tieosuudet, joilla ei ole liittymiä.

Moottori- ja moottoriliikenneteiden varteen sekä rautatiealueelle tilapäisiä vaalimainoksia ei saa sijoittaa ollenkaan. Pääkaupunkiseudun kehäteiden (Kehä I, II ja III) sekä Hämeenlinnanväylän (vt 3) ja Hakamäentien (mt 100) varteen ei myöskään saa sijoittaa vaalimainoksia.

Vaalimainosta ei saa sijoittaa liittymäalueelle, mukaan lukien eritasoliittymien rampit ja ramppien sisällä olevat alueet sekä kiertoliittymien alueet, eikä alle 100 metrin etäisyydelle toisen maantien tai kadun liittymästä.

Liittymissä tai tien kaarteiden kohdalla vaalimainoksia ei saa sijoittaa näkemäalueelle siten, että niistä muodostuu näkemäesteitä. Vaalimainosten sijoittamispaikan määrittelyn yhteydessä voidaan mitoitusnopeutena käyttää tien nopeusrajoitusarvoa. Näkemäalueen määrittelystä lisää kappaleessa viisi.

Tien varrella olevien liikennemerkkien ja muiden liikenteen ohjauslaitteiden näkyminen on ensiarvoisen tärkeää tienkäyttäjien turvallisuuden ja mukavuuden kannalta. Vaalimainoksia ei saa sijoittaa 30 metriä lähemmäksi liikennemerkkiä eikä 50 metriä lähemmäksi, jos tien nopeusrajoitus on vähintään 80 km/h. Mainos ei saa myöskään olla liikenteenohjauslaitteen takana siten, että se haittaa laitteen havaittavuutta.

Tien poikkisuunnassa tulee vaalimainokset sijoittaa siten, että mainoksen tienpuoleinen reuna on vähintään 1 metrin etäisyydellä pientareen ulkoreunasta. Mainoksia ei saa sijoittaa ajoratojen välisille erotuskaistoille eikä liikennekorokkeisiin.

Tienpitäjä ei vastaa vaalimainoksille tienpidosta mahdollisesti aiheutuvista vaurioista.

Liikenneturvallisuuden varmistamiseksi tilapäiset vaalimainokset tulee aina asettaa paikalleen siten, että liikenteelle aiheutetaan mahdollisimman vähän häiriötä. Varsinkin päätien reunassa vaalimainosten asettaminen ja huoltaminen tulee aina tapahtua jalankulku- ja pyöräilyliikenteen väylän tai sivutien suunnasta. Mainosten pystyttäjien on hyvä käyttää heijastinliiviä tai muuta näkyvää vaatetusta liikennealueella liikkuessaan. Mainosten pystyttäminen ei anna oikeutta ajaa, pysäyttää tai pysäköidä työssä käytettävää ajoneuvoa säännösten vastaisesti.

2 Mainosten kiinnittäminen liikenneväyliin kuuluviin laitteisiin

Mainoksia ei saa sijoittaa liikennemerkkeihin tai muihin liikenteen ohjauslaitteisiin, niiden pystytysrakenteisiin, tiekaiteisiin tai muihin tien rakenteisiin. Rautatiesilloille sekä rautatien ali- ja ylikulkusiltoihin mainoksia ei saa sijoittaa lainkaan. Mainoksen kiinnittäminen mihin tahansa maantien tai sen ylittävään siltaan on kiellettyä. Tilapäisiltä ilmoituksilta kiellettyjä paikkoja ovat myös varalaskupaikat, ohituskieltoalueet, paikat joissa on jalkakäytävän/pyörätien alku- tai ylityskohta ja tien poikkileikkauksen muutoskohdat (esim. leveäkaistatien alku- ja loppukohdat).

Myös linja-autopysäkkien sadekatoksiin vaalimainosten kiinnittäminen on kiellettyä, jotta mainokset eivät vaurioita niiden rakenteita eivätkä haittaa tienpitoa.

Vaalimainoksen kiinnittämisessä maantien valaisinpylvääseen tulee erityisesti huomata se, että pylvään pintaa tai sen rakennetta ei saa vaurioittaa eikä pylvääseen saa jäädä pysyviä jälkiä mainoksen poistamisen jälkeen.

3 Vaalimainosten koko ja väri

Tiealueella oleva vaalimainos ei saa kooltaan ylittää kansainvälistä julistekokoa, joka on 80 x 120 cm.

Maisemaseikoista ja liikenneturvallisuussyistä johtuen vaalimainoksissa ei saa käyttää valoja, heijastavia materiaaleja eikä loistevärejä.

Vaalimainokset eivät saa tien varrella olla muodoltaan, väriltään tai muutoin sellaisia, että ne saatetaan käsittää liikenne- tai tiemeriksi.

4 Ohjeiden vastaisten vaalimainosten poistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY -keskus) tulee alueellaan valvoa ohjeiden noudattamista sekä poistaa vaalimainos maantien varresta, jos se aiheuttaa välitöntä vaaraa liikenteelle. Myös Liikenneviraston määräyksen vastaisesti toteutetut tai pystytetyt vaalimainokset voidaan poistaa alueurakoitsijan toimesta.

Maantien varresta poistettu vaalimainos varastoidaan ELY-keskuksen alueurakoitsijan toimipisteeseen siten, että mainoksen omistaja voi sen halutessaan noutaa. ELY -keskus ilmoittaa mahdollisuuksien mukaan ennen mainosten poistamista tulevasta toimenpiteestä mainoksen pystyttäjälle tai ehdokkaalle.

Rautatien ali- tai ylikulkusiltaan kiinnitetyistä mainoksista tulee ELY -keskuksen ilmoittaa Liikennevirastolle.

Järjestyslain 6 §:n mukaan yleistä järjestystä tai turvallisuutta vaarantavan häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty. Tällaisen valon tai mainoksen käyttäjän on poliisin kehotuksesta viipymättä poistettava valo tai mainos.

5 Tien näkemäalue

"Tien kaarrekohdissa, liittymissä ja tasoristeyksissä vaadittu näkemäesteistä vapaa alue." Tälle alueelle ei saa laittaa mitään, mikä haittaa näkyvyyttä.

Yksityiskohtaisia ohjeita näkemäalueen määrittämiseen on esitetty mm. seuraavissa lähteissä.

- LVM:n asetus 65/2011 näkemäalueista 25.1.2011 (korvaa luvun 5.1.2 Tasoliittymät -ohjeesta)
- Tasoliittymät, Tieh 210000-01 5.4.2001

Taulukossa 1 on arvoja näkemäalueen määrittämiseen maantiellä. LVM:n asetuksessa on esitetty myös näkemäalueet pyöriteiden liittymissä sekä maantien ja rautatien tasoristeyksissä.

Taulukko 1. Näkemäalueita määrättäessä käytettävien mitoitusnäkemien vähimmäispituudet.

Mitoitusnopeus (km/h)	Pysähtymisnäkemä L_p ¹⁾ (m)	Kohtaamisnäkemä L_k ¹⁾ (m)	Ohitusnäkemä L_o (m)	Liittymisnäkemä L_l ²⁾ (m)
≤ 30	25 (20)	50 (40)	-	60 (40)
40	35 (30)	70 (60)	-	80 (60)
50	55 (45)	110 (90)	550	105 (80)
60	75 (65)	150 (130)	600	130 (100)
70	95 (85)	190	650	160 (120)
80	120 (105)	240	700	200 (150)
90	150	300	800	230 (190)
100	180	360	850	270 (240)
110	220	440	900	320 (300)
120	260	-	-	370 (360)

¹⁾ suluissa mainittuja arvoja voidaan käyttää erityisistä syistä taajamaolosuhteissa.

²⁾ suluissa mainittuja arvoja voidaan käyttää erityisistä syistä.

Tienumerokartta näyttää maantieverkon.

<http://www.liikennevirasto.fi/kartat/tiekartat#.WKGria0Xaag>.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus